

BASKURS

Vad är mänskliga rättigheter?

Är allt tal om mänskliga rättigheter tomt prat utan ett tvingande ansvar? Kan stater välja om de måste respektera rättigheterna eller strunta i dem? Vilka är rättigheterna? Vad betyder de och för vilka gäller de? Förklaring av principerna som mänskliga rättigheter vilar på: universalitet, odelbarhet, inbördes beroende, jämlikhet och icke-diskriminering, delaktighet och inkludering samt ansvar och "rule of law". Det här introducerande kurstillfället för deltagarna in i dagens gällande rättighetsregelverk och de utmaningar som vi ställs inför i nutiden. Genomgång av syftet med kursen, vilka kunskaper och värden som kursen förmedlar.

Kursansvarig: Benton Wolgers och Anna Wigenmark

Litteraturtips: PowerPoint-presentation, Deklarationen om mänskliga rättigheter, Konventionen om politiska och medborgerliga rättigheter, Att samtala fram en ny värld: sid 343 Thomas Hammarberg: Europa och de mänskliga rättigheterna – har vi lärt av felstegen?, Human Rights Training – A manual on Human Rights Training Methodology sid 1-12: What is meant by human rights?, How does a rights-based approach differ from a need-based approach?, Where do rights "rules" come from?, Who monitors human rights?, Elisabeth Abiri m fl: Mänskliga rättigheter...? "Jag vet att dom finns och jag tror att Sverige är bra på dom" Handbok i mänskliga rättigheter på kommunal nivå

De mänskliga rättigheternas historia och filosofi.

Mänskliga rättigheter har en historia som går åtminstone 2500 år tillbaka. Ursprunget är en idé om människors lika värde och mänsklig värdighet. Under 1600- och 1700-talens revolutioner i England, Frankrike och USA började mänskliga rättigheter att lagfästas men först efter andra världskriget och förintelsen blev mänskliga rättigheter en del av folkrätten.

Kursansvarig: Leif Ericsson

Demokrati – varför då?

Vi tar demokrati för givet. Men vad menar vi egentligen med demokrati? Vilka grundvärderingar bygger demokratin på? Hur uppstod demokratibegreppet? När bör den processen vara demokratisk? Ni får en förståelse och gemensam definition av vad demokrati är, vad det kan vara och hur en demokratisk process kan gå till. Är demokrati och mänskliga rättigheter samma sak?

Kursansvarig: Anette Pettersson/Sofia Zackrisson och Leif Ericsson.

Litteraturtips: PowerPoint-presentation, Att samtala fram en ny värld: sid 77 Bo Sundblad: Det går inte att vinna en dialog, samt sid 289 Anette Pettersson: Demokratin behöver växa, sid 293 Sara Falkstad: Färdigheter för ett aktivt medborgarskap, sid 349 Bernt Gustavsson: Demokratins problem, sid 301 Jörgen Hammarin: Demokrati stavas vi!

Har inte alla rätt till vård och skola?

Alla människor ska, utan undantag tillförsäkras ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Men lever Sverige verkligen upp till sina åtaganden generellt – och särskilt detta när det gäller papperslösa, EU-migranter, bostadslösa, fattiga, asylsökande. Kan höga hyror vara en kränkning av rätten till bostad – eller krav på fast jobb för att få en bostad? Varför har inte alla människor i Sverige rätt till samma sjukvård? Varför tillåter inte den svenska regeringen att människor här ska få klaga internationellt när deras ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter kränkts?

Kursansvarig: Anna Wigenmark

Litteraturtips: PowerPoint-presentation, Konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

Rätten till asyl

Sen hösten 2015 stoppade plötsligt regeringen i praktiken möjligheterna för flyktingar att resa till Sverige och söka asyl. Land efter land i Europa har på liknande sätt urholkat asylrätten. Sverige tog först emot med öppna armar men stängde sedan gränsen och införde nya, stränga asyregler. Hur motiveras den nya, tillfälliga asyllagen - hur stämmer den överens med den asylrätten? Vi tittar även på den generella flyktingsituationen i Europa och världen? Vilka internationella avtal, vilka lagar och regler gäller egentligen? Och vilka är människorna som flyr?

Kursansvarig: Benton Wolgers, Anna Wigenmark

Litteraturtips: PowerPoint-presentation, Flyktingkonventionen, Att samtala fram en ny värld: sid 268 Abdinoor Mohammed: Den afrikanske utvandrarens dilemma: Ingenstans att stanna. Ingenstans att gå. Gå bara gå – Ordfront förlag. Flyktingfångelser – red Ulrika Andersson mflr.

Rasismens ansikte

Varje dag utsätts människor för diskriminering och rasism och människors möjlighet att utöva sina rättigheter är olika beroende på vem man är. Vem diskrimineras i Sverige idag? Finns strukturell rasism i Sverige och vem drabbas i så fall? Vi djupdyker i antiziganismen, afrofofin, antisemitismen och islamofobin. Hur kommer det sig att nationalistiska partier vinner mark i hela Europa? Hur ser Sverigedemokraternas värld ut?

Kursansvarig: Benton Wolgers

Litteraturtips: PowerPoint-presentation, Att samtala fram en ny värld: sid 310 Soraya Post, Andra klassens människa, Henrik Arnstad – Älskade fascism, Paul Lappalainen, Det blågula glashuset, regeringens vitbok om antiziganism

Rätten till liv – dödsstraffet, aborträtten och eutanasi

Varje år avrättas tusentals människor världen över. Dödsstraffet är det yttersta förnekandet av mänskliga rättigheter och den mest extrema formen av grym behandling, där den dödsdömde och dennes familj utsätts för enormt psykiskt lidande. En avrättning är dessutom oåterkallelig och i flera av världens länder har oskyldiga blivit avrättade. Ett dödsstraff är inget annat än ett planerat mord utfört av staten, ändå är det inte uttryckligen förbjudet i den allmänna förklaringen. Och när börjar livet – och när får det sluta? Kan man säga att abort är en rättighet – och dödshjälp?

Kursansvarig: Benton Wolgers

Litteraturtips: PowerPoint-presentation, Carina Bergfeldt: Sju dagar kvar att leva

Så blir du en demokratisk människorättsförsvare

Många av oss står upp för de mänskliga rättigheterna på olika sätt, men när blir man en människorättsförsvare? Varför har det internationella samfundet valt att skapa regler för att skydda försvarare av rättigheterna? Varför väljer ändå så många stater att kriminalisera arbetet eller förhindra försvararnas rätt att verka? Vi talar även om vilka olika sätt finns det att organisera sig för mänskliga rättigheter? Hur drivs opinionsbildning och påverkansarbete? Hur väljer du rätt metod för ditt förändringsarbete?

Kursansvariga: Anna Wigenmark och Sofia Zackrisson/Anette Pettersson

Gemensam avslutning: Utmaningarna mot de mänskliga rättigheterna

Samtal, föredrag och workshop om varför principen om människors lika värde är så svårt att genomdriva men också hur internationella övervakningsorgan utmanas i allt högre grad och hur stater vill tolka rättigheterna självständigt.

Kommer Sveriges totala omsvängning från en generös flyktingpolitik till en av Europas strängaste att i grunden förändra den svenska demokratin och självbilden? Vad gör en stat demokratisk? Är EU demokratiskt? Sviktar demokratin när stora grupper inte röstar? Måste rösträttsåldern sänkas för att göra ungdomar delaktiga i demokratin? Varför är så många svenska politiker av demokratiska skäl skeptiska till att inkorporera rättighetskonventioner generellt och införa en konstitutionsdomstol i synnerhet? Kan kommunala skillnader i rättighetsutövande motiveras? När får vi en människorättsstat?

Litteraturtips: Att samtala fram en ny värld: sid 379 Christina Johnsson: Människorättsstaten – nästa steg efter rättsstaten, den demokratiska staten och välfärdsstaten.